

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119010603
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2119010603.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného U. G., nar. XX.XX.XXXX, pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava, č. k. 4T/3/2019-3037 zo dňa 08.10.2019, na verejnom zasadnutí konanom dňa 06.02.2020 v Trnave, takto:

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku **z r u š u j e** sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa

obžalovaný U. G., nar. XX.XX. XXXX vo S., trvale bytom S., Z. XX, t. č. v Ústave na výkon väzby Leopoldov,

o d s u d z u j e :

Podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Trnava, č.k. 4T/3/2019-3037 zo dňa 08.10.2019 bol obžalovaný U. G., nar. XX.XX.XXXX v S., trvale bytom S., Z. XX, uznaný vinným zo spáchania zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona, na tom skutkovom základe

že

od začiatku roku 2017 do 15.05.2018 si pravidelne zadovážoval od doteraz nezistených osôb a najneskôr od júna roku 2017 od v samostatnom konaní už skôr odsúdeného A. J. metamfetamín minimálne pre svoju potrebu, pričom

a) dňa 14.05.2018 Košiciach na ulici Lomnickej v osobnom motorovom vozidle zn. FIAT DOBLO CARGO 1.6 JTD bielej farby evidenčného čísla TT244FM prechovával v 3 plastových vreckách béžový kryštalický materiál s celkovou hmotnosťou 2043 mg, s priemernou koncentráciou 46,9 % hmotnostných metamfetamínu, obsahujúci 958 mg absolútneho metamfetamínu, čo zodpovedá 24 bežným jednotlivým dávkam drogy v hodnote 122,58 €,

b) dňa 15.05.2018 v D. - S., na ulici P., v garáži súpisného čísla XXXX prechovával na komode pri gauči v priesvitnom plastovom vrecku biely kryštalický materiál s hmotnosťou 33 mg, s priemernou koncentráciou 63,9 % hmotnostných metamfetamínu, obsahujúci 21 mg absolútneho metamfetamínu, čo zodpovedá 1 bežnej jednotlivej dávky drogy, v plastovej dóze biely kryštalický materiál s hmotnosťou 58 mg, s priemernou koncentráciou 35,4 % hmotnostných metamfetamínu, obsahujúci 21 mg absolútneho metamfetamínu, čo zodpovedá 1 bežnej jednotlivej dávky drogy, v priesvitnom plastovom vrecku biely kryštalický materiál s hmotnosťou 764 mg, s priemernou koncentráciou 47,5 % hmotnostných metamfetamínu, obsahujúci 363 mg absolútneho metamfetamínu, čo zodpovedá 9 bežným jednotlivým dávkam drogy, teda v celkovom množstve 0,855 g v hodnote 51,30 €,

Za tento skutok okresný súd uložil obžalovanému podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona, s prihliadnutím na § 36 písm. l) Trestného zákona a § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov. Na výkon trestu odňatia slobody okresný súd zaradil obžalovaného v zmysle § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 3037-3046.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že prokurátor Krajskej prokuratúry v Trnave podal na Okresný súd Trnava dňa 05.03.2019 obžalobu sp. zn. Kv 60/18/2200-162 na obžalovaných A. J., A. D., U. G. a Mgr. B. K. (ktorí boli medzičasom odsúdení) pre skutok právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. e) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona na skutkovom podklade obžaloby. V dôsledku učinенých vyhlásení o vine u obžalovaných J., D. a obžalovanej K. a ich následne odsúdenie potom konanie o obžalovanom U. G., ktorý učinil vyhlásenie o tom, že sa cíti byť nevinný zo spáchania skutku na podklade obžaloby okresný súd vylúčil na samostatné konanie, o ktorom rozhoduje v tejto veci.

Okresný súd na hlavom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom všetkých spoluobžalovaných (t.č. už odsúdených), výsluchom svedkov N. X. a O. D., výsluchom znalca MUDr. A. S., prečítaním výpovede obžalovaného J. z prípravného konania postupom podľa § 264 ods. 1 Trestného poriadku, ako aj listinnými dôkazmi jednotlivito špecifikovanými na str. 8 rozsudku okresného súdu (postačuje len odkaz odvolacieho súdu na zoznam listinných dôkazov taxatívne vymenovaných v rozsudku, pozn. odvolacieho súdu).

Po vykonaní dokazovania okresný súd ešte pred vyvodením záveru o vine obžalovaného pristúpil k zmene právnej kvalifikácie skutku v obžalobe a to tak, že skutok, ktorý sa obžalovaného U. G. kládol za vinu právne posúdil podľa ustanovenia § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona, vynechajúc pritom ods. 2 písm. e) tohto ustanovenia (ako kvalifikačný znak spáchanie trestného činu vo „väčšom rozsahu“) a tiež kvalifikačný znak podľa § 138 písm. b) Trestného zákona, a to skutok spáchaný závažnejším spôsobom konania, a to „po dlhší čas“. Zmenu právnej kvalifikácie odôvodnil poukazom na rozsiahlu judikatúru Najvyššieho súdu SR ale i všeobecných súdov SR a z nej vyplývajúcu nemožnosť aplikácie privilegovanej skutkovej podstaty podľa § 171 ods. 1, resp. ods. 2 Trestného zákona s ohľadom na množstvo zistených drog u obžalovaného (spolu 34 jednorazových dávok). Vo vzťahu ku kvalifikačnému znaku „po dlhší čas“ s prihliadnutím na výpoveď samotného obžalovaného, ktorá v tomto smere nebola vyvrátená, práve naopak, túto výpoveď potvrdil znalec MUDr. Mário Straka, bolo preukázané, že obžalovaný bol nepravidielným konzumentom drog, k spáchaniu skutku síce dochádzalo opakovane, avšak s väčšími časovými odstupmi, nie v rovnakých intervaloch ani rovnakej intenzite, preto nebolo preukázané, že obžalovaný páchal skutok po dlhší čas. Taktiež nebol naplnený kvalifikačný znak „väčšieho rozsahu“ a to s prihliadnutím na predbežne stanovenú súhrnnú hodnotu zaistenej drogy celkom vo výške 173,88 eur (122,58 eur + 51,30 eur). Po úprave právnej kvalifikácie okresný súd dospel k jednoznačnému záveru o tom, že obžalovaný sa dopustil spáchania zločinu na skutkovom základe

obžaloby (po úprave právnej kvalifikácie ako bolo uvedené vyššie). Tento záver bol podporený v podstate aj tým, že hoci obžalovaný na hlavnom pojednávaní učinil vyhlásenie o tom, že sa cíti byť nevinný zo spáchania skutku, počas celého konania však popieral len aplikáciu kvalifikačného znaku „po dlhší čas“, pričom svoju vinu výpoveďami vo vzťahu k ostatnému či skutkovému ako aj právnomu základu uznal a oľutoval, uznanie urobil počas pojednávania.

Pokiaľ ide o uloženie trestu, okresný súd zistil, že obžalovaný bol v minulosti jedenkrát súdne trestaný (skutočnosť, či sa obžalovaný pokiaľ ide predošlé odsúdenie osvedčil okresný súd nezisťoval, nakoľko išlo o iný charakter trestnej činnosti), obžalovaný bol doposiaľ 18 krát priestupkovo riešený za priestupky na úseku cestnej premávky, voči jeho osobe je vedené jedno správne konanie týkajúce sa agendy zbrojných preukazov a držby strelných zbraní. Okresný súd zistil u obžalovaného jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona pričom nezistil žiadnu priťažujúcu okolnosť. Základná trestná sadzba za tento zločin predstavuje 3 až 10 rokov, vzhľadom na pomer poľahčujúcich k priťažujúcim okolnostiam (1:0), okresný súd v zmysle § 38 ods. 3 Trestného poriadku upravil základnú trestnú sadzbu tak, že hornú hranicu znížil o 1/3. Upravená trestná sadzba potom predstavovala 3 roky až 7 rokov až 8 mesiacov. Okresný súd vzhľadom na všetky okolnosti skutku uložil obžalovanému trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku zahlásil obžalovaný prostredníctvom obhajcu odvolanie výlučne čo do výroku o treste, a to bezprostredne po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní dňa 08.10.2019 (č.l. 3030 rub), ktoré následne v zákonnej lehote písomne odôvodnili (č.l. 3061).

Podľa názoru obžalovaného je trest vo výmere 6 rokov neprimerane prísny, vzhľadom na spôsob spáchania skutku, následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce okolnosti ako aj osobu obžalovaného ako páchatela. Súd nemal za preukázané, že obžalovaný páchal skutok po dlhší čas, čím by bol naplnený kvalifikačný znak závažnejšieho spôsobu konania. Taktiež nebolo preukázané, že by aktivita obžalovaného smerovala k predaji drog iným osobám, čo len potvrdzuje tvrdenie obžalovaného o tom, že je len konzumentom drog, nie dealerom. Okresný súd prikladá konaniu obžalovaného vysokú mieru závažnosti (vzhľadom na zaistené množstvo drog), pričom opomína, že ide o príležitostného konzumenta drog, ktorý nejaví žiadne známky psychickej ani fyzickej závislosti. Okresný súd sa v rámci odôvodnenia výroku o treste snaží odlíšiť nenaplnenie kvalifikačného znaku po dlhší čas a čas spáchania skutku ako okolnosť vedúcu k určeniu výšky trestu. Preukázanie spáchania skutku po dlhší čas v konaní nebolo preukázané, napriek tomu súd pričítal túto okolnosť na ťarchu obžalovaného pri uložení trestu hypotetickými úvahami. Rovnako hypoteticky a neprípustne súd vyslovil závery o budúcom správaní sa obžalovaného na slobode, na ktoré nie je oprávnený a ide len o jeho domnienku. Pokiaľ ide o stretávanie sa s obžalovaným J. ako závadovou osobou, aj v tomto smere súd vyvodil nepodložené sociologické závery, čím prekročil hranice práva. V odôvodnení rozsudku absentuje akákoľvek úvaha o tom, prečo vzdelanie obžalovaného v oblasti zdravotníctva, jeho športovú kariéru by mal mať obžalovaný komplexnú vedomosť o účinkoch drogy. Podľa názoru obhajoby mal súd okrem vyššie uvedeného vziať do úvahy práve to, že obžalovaný bol nepravidelným konzumentom drog, netrpí drogovou závislosťou, nie je dealer, množstvo drogy obsahovalo necelé 2 dávky, obžalovaný nepáchal trestnú činnosť po dlhší čas, nemožno ho považovať za recidivistu, pobyt obžalovaného na slobode nie je nebezpečný, nie je potrebné, aby sa obžalovaný podrobil psychiatrickej liečbe, obžalovaný sa riadne živý opravou motorových vozidiel, prostredie v akom žije nemôže byť za žiadnych okolností dôvodom na uloženie vyššieho trestu. Úvahy súdu pokiaľ ide o uloženie trestu prekračujú hranice stanovené Trestným zákonom a Trestným poriadkom zároveň.

Vzhľadom na odvolaciu argumentáciu obhajoba navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v časti výroku o treste v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zrušil a podľa § 322 ods. 3 rozhodol tak, že uloží obžalovanému trest odňatia slobody v dolnej hranici trestnej sadzby.

Prokurátor sa k odvolaniu obžalovaného nevyjadril.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie dňa 06.02.2020 za prítomnosti obžalovaného a jeho obhajcu a zástupcu Krajskej prokuratúry v Trnave, na ktorom oboznámil zúčastnených s napadnutým rozsudkom okresného súdu, odvolaním obžalovaného a podstatným obsahom spisu. Zástupca Krajskej prokuratúry Trnava považuje napadnutý rozsudok za zákonný a správny, navrhol

odvolanie obžalovaného v zmysle § 319 Trestného poriadku zamietnuť ako nedôvodné. Obhajca obžalovaného zotrval na písomných dôvodoch odvolania a tiež na odvolacom návrhu. Obžalovaný považuje uložený trest za neprimerane prísny, poukázal na to, že od začiatku trestného konania oľutoval skutok.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Odvolací súd konštatuje, že okresný súd v záujme náležitého zistenia skutkového stavu veci vykonal všetky dôkazy, ktoré mal k dispozícii, a to pri uplatnení všetkých základných zásad, ktoré trestný proces upravujú. Vo vzťahu k napadnutému výroku o vine obžalovaného jasne, zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za dokázané, o ktoré skutočnosti svoje tvrdenia oprel a akými úvahami sa spravoval a k akým záverom dospel. Odôvodnenie rozsudku okresného súdu zodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 168 Trestného poriadku, pričom odvolací súd poukazuje na precízne vypracovanie rozsudku tak po skutkovej ako aj právnej stránke.

Pokiaľ však ide o uložený trest, odvolanie obžalovaného bolo v celom rozsahu dôvodné, pretože takto uložený trest sa javí ako neprimerane prísny, nezohľadňujúce základné zásady v zmysle § 34 Trestného zákona, z ktorých sa má pri ukladaní trestných sankcií vychádzať. Práve preto odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok pokiaľ ide o napadnutý výrok treste a spôsobu jeho výkonu (§ 321 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku) a vo veci sám rozhodol (§ 322 ods. 3 Trestného poriadku).

Podľa § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj ak je uložený trest neprimeraný.

Podľa § 322 ods. 3 veta prvá Trestného poriadku, odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

Pre poriadok odvolací súd dodáva, že predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie napadnutého rozsudku len vo vzťahu k výroku o treste, ktorý obžalovaný výslovne odvolaním napadol. Vo vzťahu k výroku o vine ostáva rozsudok nezmenený, odvolací súd limitovaný práve odvolacími dôvodmi preto výrok o vine z hľadiska jeho správnosti nepreskúmaval, v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje a v podrobnostiach naň aj odkazuje. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a v prípade, ak sa odvolací súd stotožní s úvahami súdu nižšieho stupňa a tieto považuje za zákonné a správne nie je potrebné, aby tieto opakoval vo svojom rozhodnutí, ale stačí, aby na tieto len stručne poukázal. (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo/2/2018 z 23. januára 2018).

Vzhľadom na ustálenie viny obžalovaného, vychádzajúc pritom z odôvodnenia napadnutého rozsudku v časti výroku o vine bolo nad akékoľvek pochybnosti preukázané, že obžalovaný U. G. svojim konaním naplnil všetky zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu (zločinu) nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona. Za tento skutok zákon dovoľuje uložiť páchateľovi trest odňatia slobody vo výmere 3 - 10 rokov (§ 172 ods. 1 Trestného zákona). Okresný súd správne vzhliadol u obžalovaného jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, nakoľko sa obžalovaný priznal k spáchaniu skutku a svoj čin úprimne oľutoval. Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o tom, že je nevinný zo spáchania skutku na podklade obžaloby. Z obsahu jeho výpovede ako aj priebehu konania jednoznačne vyplýva, že obžalovaný nepopiera okolnosti skutku tak, ako mu boli kladené za vinu, ale popiera len aplikáciu kvalifikačného znaku spáchania skutku závažnejším spôsobom, a to po „dlhší čas“, ktorý mu napokon pričítaný nebol. Pokiaľ ide o priťažujúce okolnosti, tie u obžalovaného zistené neboli. Preto vzhľadom na pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností bolo potrebné postupom podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona modifikovať hornú hranicu základnej trestnej sadzby o 1/3 tak, že upravená trestná sadzba potom bola v rozmedzí 3 roky až 7 rokov a 8 mesiacov.

Odvolačný súd sa nemôže stotožniť s výškou uloženého trestu v takej výmere, ako ho uložil okresný súd, a to v trvaní 6 rokov a odvolacie námietky obhajoby sú v celom rozsahu dôvodné. Takýto trest je pre obžalovaného neprimerane prísny, vzhľadom na všetky okolnosti prejednávanej veci.

Primeranosť trestu je nevyhnutným predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatela je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatela pochopiteľne nemôže dôjsť. Spravodlivosť trestu tak možno považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného. V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu tzv. sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Práve sudcovskou individualizáciou trestu má byť naplnená požiadavka primeranosti trestu. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu.

Požiadavka primeranosti trestu nemôže byť naplnená len formálnym postupom v zmysle zákonných ustanovení, bez akéhokoľvek zohľadnenia relevantných skutkových okolností. Represia v podobe uloženého trestu musí byť úmerná bezpráviu, ktoré spôsobila. V žiadnom prípade však toto bezprávie nemôže prevažovať. Tak ako neprimerane mierny aj neprimerane prísny trest nemôže plniť jednak funkciu individuálnej ako ani generálnej prevencie.

Z vykonaných dôkazov je zrejmé, že u tohto obžalovaného ide o prvopáchatela drogovej trestnej činnosti. Odhliadnuc od predošlého odsúdenia (kedy bol právoplatne odsúdený za prečin zanedbania povinnej výživy, ktorého závažnosť je nepomerne nižšia oproti tomuto skutku) nebolo zistené, že by sa obžalovaný dostal do konfliktu so zákonom. Taktiež nebolo preukázané, že by bol od užívania drog závislý tak po fyzickej ako ani psychickej stránke, čo bolo potvrdené aj závermi znalca MUDr. Mária Straku, ktorý navyše uviedol, že u obžalovaného neboli zistené žiadne abstinenčné príznaky, ani dôsledok pravidelného užívania drog tzv. túžba a snívanie o droge. V nadväznosti na to potom znalec vyslovil záver (priaznivý pre obžalovaného), že jeho pobyt na slobode nie je nebezpečný. Znalec tiež k osobnosti obžalovaného poukázal na to, že nejde o duševne narušenú osobu a vzhľadom na túto prognózu nie je u obžalovaného potrebné skúmať jeho duševný stav. Odvolačný súd nemá pochybnosť o tvrdení obžalovaného o tom, že nepravidelným užívaním sa snažil len zvýšiť pracovný výkon (aj to len občasne), a to opäť s prihliadnutím na závery znalca, ktorý tiež konštatoval, že nie je možné túto verziu obžalovaného vyvrátiť, nakoľko je všeobecne známe, že drogy tohto druhu pomáhajú udržať konzumenta v bdelom stave a zvýšiť jeho produktivitu a aktivitu. Ide teda o príležitostného konzumenta, nie o drogovo závislú osobu. Drogy si zabezpečoval výlučne pre vlastnú potrebu (potvrdil aj spoluobžalovaný a medzitým odsúdený A. J.), nebolo preukázané, že by s drogami aktívne obchodoval, t.j. zabezpečoval ich distribúciu v rámci akéhosi reťazca a tým ohrozoval zdravie a život iných. O nepravidelnej konzumácii bez návykov svedčí aj to, že drogy užíval výlučne fajčením, teda nie intravenózne, alebo šňupaním a tiež intenzita užívania u obžalovaného sa počas obdobia, od kedy s užívaním začal nielenže nemenila, ale ani nestupňovala. Vo vzťahu k zabezpečovaniu drog je potrebné tiež prihliadnuť na to, že nebola dokázaná prvotná iniciatíva obžalovaného ako sa k drogám dostať, čo znamená, že viedol riadny život aj bez omamných látok a nepotreboval ich na každodennej báze (tak ako konštatoval okresný súd). Sám obžalovaný J. uviedol, že kontakt na G. dostal od známej, teda bol to on, kto vyhľadal obžalovaného a nie naopak. Pokiaľ išlo o protislužby, rovnako obžalovaný J. prvý oslovil obžalovaného G. s požiadavkou na odvoz z Košíc do Trnavy, s požiadavkou ukázať mu mesto Košice. Obžalovaný J. tiež ako prvý oslovil obžalovaného G. s požiadavkou o prenájom auta, opravu pokazeného auta ako aj sprostredkovanie náhradných dielov a tiež sprostredkovanie áut na opravu a ďalší predaj. Nešlo teda o iniciatívu obžalovaného G., ktorý ako prvý kontaktoval J. a už vôbec nie za účelom kúpy drogy, ktoré ako bolo dostatočne preukázané dostal len ako protislužbu.

Obžalovaný G. od počiatku vyšetrovania riadne spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní, de facto sa k spáchaniu skutku priznal, s výnimkou námietok pokiaľ ide o naplnenie kvalifikačného znaku závažnejšieho spôsobu konania „po dlhší čas“, s čím sa okresný súd vysporiadal. V prospech obžalovaného tiež bolo hodnotenie z ÚVV Leopoldov, ktorým bolo správanie a plnenie si povinností obžalovaným hodnotené kladne, bez akýchkoľvek nedostatkov. Napokon, potrebné je tiež prihliadnuť aj na to, že obžalovaný G. je otcom maloletého dieťaťa, voči ktorému má zákonnú vyživovaciu povinnosť,

ktorej plnenie bude mať neprimerane dlhým pobytom vo výkone trestu sťažené, čo bude mať nepriaznivý dopad na jeho maloleté dieťa.

Tu je namieste zdôrazniť záver okresného súdu, s ktorým sa odvolací súd nemôže stotožniť, a ktorého správnosť aj dôvodne namietala obhajoba, a to prihladenie na užívanie drog po dlhší čas v neprospech obžalovaného pokiaľ ide o uloženie trestu. V časti odôvodnenia vo vzťahu k preukázaniu viny okresný súd veľmi podrobne uviedol, z akých dôvodov nebolo možné konštatovať naplnenie kvalifikačného znaku - spáchanie skutku závažnejším spôsobom konania „po dlhší čas“, no naproti tomu už protichodne túto podľa názoru samotného súdu nepreukázanú skutočnosť pripisuje na ľarchu obžalovaného. Nemožno akceptovať taký postup súdu, kedy jednu a tú istú skutočnosť na jednej strane vykladá pre obžalovaného priaznivo a na druhej strane mu ju pripíše na ľarchu a zohľadňuje pri uložení trestu v neprospech obžalovaného.

Ďalšou dôvodnou námietkou obhajoby bolo poukazovanie na opakované hypotetické závery okresného súdu, a to jednak pokiaľ ide akési dobrovoľné inkorporovanie procesu aplikácie a zabezpečovanie si drog obžalovaným do každodenného života, tiež o pravdepodobnosti návratu k zaobstarávaní si a aplikácii drogy aj po výkone trestu, tiež úvahy o informovanosti o účinkoch omamných látok vzhľadom na komplexnosť osoby obžalovaného a v neposlednom rade o stykoch s tzv. závadnými osobami obchodujúcimi s drogami. Aj táto námietka obhajoby bola v plnom rozsahu dôvodná. V napadnutom rozsudku sám okresný súd výslovne uvádza „...právny názor súdu nemôže byť len na domnienkach..“, no pokiaľ ide o vyššie uvedené námietky boli úvahy pri určení trestu založené práve na takýchto domnienkach.

Pokiaľ ide o údajné dobrovoľné inkorporovanie procesu aplikácie a zabezpečovanie si drog obžalovaným do každodenného života, táto úvaha nebola žiadnymi dôkazmi preukázaná, práve naopak, sám okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku konštatoval, že u obžalovaného dochádzalo k nepravidelnému užívaniu omamných látok, o čom svedčí aj absencia abúzu (závislosti). Nemožno súhlasiť ani s tým, že podľa súdu si obžalovaný „učinil z drogy pracovný prostriedok pre získanie živobytia“ a obžalovaný s vyššou mierou pravdepodobnosti sa k užívaniu drog vráti. Tieto závery súdu nie sú podložené žiadnymi dôkazmi, zo žiadnych dôkazov nevyplývajú ani len nepriamo, ide o domnienky a hypotetické úvahy okresného súdu. Znova treba poukázať na to (čo bolo aj riadne preukázané) a to, že obžalovaný bol nepravidelným konzumentom. Jeho pracovný výkon, resp. to či mal v danom období prácu nesúviselo a ani priamo nezáviselo od toho, čo mal aktuálne v držbe a konzumoval omamné látky alebo nie. Ako sám obžalovaný uviedol, oprave áut sa venuje dlhodobo, predtým sa živil ako ochrankár, predajca zdravotných a výživových doplnkov. Obžalovaný aj pred tým ako začal užívať drogy prostriedky na živobytie, resp. prácu ktorou si zabezpečoval prostriedky na živobytie mal a jeho zárobková činnosť v žiadnom prípade nebola závislá od užívania omamných látok ako uviedol okresný súd. Navyše, pokiaľ ide o stanovenie nožnej prognózy nápravy, resp. resocializácie obžalovaného, okresný súd nie je oprávnený vyvodzovať takéto závery a zachádzať do hodnotiacej činnosti znalca (pretože len znalec je povoláný na vyslovenie takéhoto záveru). Okresný súd rovnako ešte pred samotným nariadením výkonom trestu nemôže svojimi závermi zachádzať do oblasti oboru jednak penitenciárnej a jednak postpenitenciárnej vedy. Rovnako okresný súd nie je oprávnený ako laik hodnotiť sociologický rozmer správania sa obžalovaného po výkone trestu a takýto záver potom zohľadniť pri uložení trestu.

Pokiaľ ide o vzdelanie, prípadne pracovnú kvalifikáciu obžalovaného, táto tiež neumožňuje urobiť záver okresného súdu o tom, či obžalovaný mal, resp. nemal vedomosť o účinkoch omamných látok, navyše, v danej veci je úplne irelevantná. Obžalovaný sám uviedol, že občas „fajčil“ amfetamín, aby bol bdelejší a zvýšil svoj pracovný výkon, teda vedel, že práve táto droga ma účinok aký popisoval. Obžalovaný v konaní nijako nevyvrátil, že by nemal vedomosť o účinkoch drogy, a pokiaľ by aj vedomosť skutočne nemal, nie je to v danom prípade relevantné.

Napokon, vyvodzovanie záverov o nožnej budúcej spolupráce obžalovaného hoci aj v rámci legálnych podnikateľských činností s obžalovaným A. J. a ďalšími závadnými osobami a s tým spojené automatické riziko a istotu, že by bol využívaný na páchanie trestnej činnosti taktiež boli len domnienkou, ktorá nemala podklad vo vykonaní. Okresný súd v tomto štádiu nemôže nielenže vedieť, ale ani len predpokladať (a napokon to ani nie je jeho úlohou) ako sa obžalovaný bude správať po výkone trestu, v akej spoločnosti sa bude pohybovať, ako naň bude výkon trestu vplývať a jeho budúci postoj k spáchaniu protiprávnej činnosti.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd pristúpil k zmierneniu uloženého trestu obžalovanému, tak, že tomuto uložil za spáchaný skutok trest odňatia slobody v trvaní 3 roky a 6 mesiacov, so zaradením na výkon trestu do ústavu, s minimálnym stupňom stráženia. Odvolací súd má jednoznačne za to, na nápravu obžalovaného vzhľadom na mieru závažnosti konania obžalovaného, jeho postoj k spáchaní skutku, ako aj osobnosť páchatel'a postačuje trest v takom trvaní, ako uložil odvolací súd,

Nad rámec odôvodnenia a pre úplnosť považuje odvolací súd za potrebné dať okresnému súdu do pozornosti niektoré formulácie, ktorých by sa mal pri vyhotovení rozhodnutia vystríhať.

Pokiaľ ide o výroky rozhodnutia (vo vzťahu k právnej kvalifikácii skutku a uloženia trestu), táto časť má obsahovať príslušné zákonné ustanovenie, z ktorého súd vychádzal s uvedením trestnej sadzby, na ktorú súd páchatel'a odsudzuje. Do tejto časti sa v žiadnom prípade nekladajú úvahy súdu, resp. jeho myšlienkové postupy ako napr. „aplikujúc zásadu in dubio pro reo“ alebo napr. tiež časť „nezistiac okolnosti § 37 Trestného zákona“, tak ako to urobil okresný súd. Tieto „vsuvky“ sú výlučne vecou odôvodnenia, pretože sila a presvedčivosť spočíva práve v odôvodnení, do ktorého sa bezpodmienečne odráža každý jeden výrok rozsudku.

Rovnako pozornosti odvolacieho súdu neušli formulácie v časti výroku o treste, kedy okresný súd používa neurčité, a pre obžalovaného s najväčšou pravdepodobnosťou aj nezrozumiteľné formulácie ako „...uložil trest v strednej tretine...“ (str. 19 rozsudku, koniec prvého odseku) a potom tiež formuláciu „...rozhodol o uložení trestu na rozhraní 2 a 3 tretiny trestnej sadzby...“ (str. 20 rozsudku, koniec druhého odseku). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia totižto nemá byť zrozumiteľné len pre súd, ale predovšetkým pre samotného obžalovaného (nakoľko konštitutívne účinky smerujú práve do jeho základných práv a slobôd), ktorého povinnosťou nie je dohadovať sa, čo svojimi formuláciami súd asi myslel. Namiesto spomenutého sa javilo vhodné tieto formulácie vypustiť (spolu s už vyššie uvedenými hypotézami, domnienkami a sociologickými prognózami o budúcej možnej recidíve obžalovaného) a nahradiť ich celkom jasne, stručne a vecne uvedením konkrétnej výšky trestu, čím by požiadavke riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia okresný súd celkom dostatočne učinil zadosť.

Na záver si odvolací súd neodpustí reagovať na exponované vyjadrenia okresného súdu pokiaľ ide o prirovnaní spôsobu života obžalovaného k spôsobu života asociálneho jedinca, ktorý mal prameniť z akejsi sociálnej deprivácie (viď str. 19 rozsudku), a to len z dôvodu, že obžalovaný zvykol občas prespať v garáži, kde opravoval autá (na čom odvolací súd nevidí nič nezvyčajné ani pohoršujúce). Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že obmedzenie hodnotenia a prejavovania subjektívnych postojov k skutkovým okolnostiam každého prípadu sa nevzťahuje len na osoby zúčastňujúce sa pojednávania (ktorým sa výslovne ukladá povinnosť zdržať sa takéhoto konania) ale aj súdu, o to viac, že je to práve súd, ktorý je nielen odbornou ale aj morálnou autoritou. Práve preto by sa okresný súd mal zdržať takýchto vyjadrení, keď navyše skúmanie spôsobu života a osobnosť obžalovaného nielenže nespadá do jeho právomoci, ale tiež preto, že bez ohľadu na status jedinca nielen ako subjektu trestného konania ale status v spoločnosti vôbec má odsúdený rovnaké právo na ľudskú dôstojnosť a ochranu jeho integrity aké právo zodpovedá osobe, ktorá sa porušenia zákona nedopustila.

Práve pre vyššie uvedené skutočnosti potom odvolací súd rozsudok okresného súdu pokiaľ ide o uložení trestu a spôsob ich výkonu v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zrušil a postupom podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku vo veci sám rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.